

METODOLOGJIA E VËZHGIMIT TË MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE NË BASHKINË KUÇOVË

PËRMBAJTJA E LËNDËS

- 1)-Të dhëna përgjithshme
- 2)-Qëllimi i kësaj metodologjie
- 3)-Fazat kryesore të zbatimit të metodologjisë
- 4)-Vëzhguesit dhe objekti i punës së tyre
- 5)-Vëzhguesit dhe formati i përzgjedhjes së tyre.
- 6)-Vëzhgimi i aseteve dhe plotësimi i formatit
- 7)-Vëzhgimi i proceseve dhe plotësimi i formatit
- 8)-Vëzhgimi i punonjësve dhe plotësimi i formatit

1)-Të dhëna përgjithshme

Bashkia Kuçovë e zhvillon aktivitetin e saj bazuar në Ligjin nr.139/2015 " Për Vetëqeverisjen Vendore"Në bazë të ligjit Nr. 115/2014, dt. 31.07.2014 "Për ndarjen administrativo-territoriale të njësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë", Bashkia Kuçovë përfshin në territorin e saj Qytetin e Kuçovës me sipërfaqe 3.15 km² dhe tre Njësi Administrative: Perondi me sipërfaqe 37.79 km², Kozare 42.87 km² dhe Lumas 76.41 km². Sipas hartës së re Bashkia Kuçovë ka një popullsi prej rreth 56 000 banorë.

Shërbimi i menaxhimit të mbetjeve urbane në bashkinë Kuçovë realizohet nga firma sipërmarrëse private " Higjena " sh.p.k. që nga viti 1996 dhe në vazhdim. Detyra e kësaj firme është të zbatojë kontratën e lidhur me bashkinë për kryerjen me cilësi të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve urbane, në përputhje të plotë me analizat e kostos të këtij shërbimi. Qendra për Qeverisje të Mirë në projektin e mbështetur prej "LëvizAlbania" me titull "Monitorim i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve (MIM), instrument për nxitje dhe reflektim të qëndrueshëm të qytetarëve të Bashkisë Kuçovë", ndërmjet aktiviteteve të tjera ka përfshirë edhe metodologjinë e vëzhgimit në terren të menaxhimit të mbetjeve.

Kjo pjesë e projektit përmban:

- Fazat kryesore të procesit të vëzhgimit (dmth aktivitetet parapërgatitore, punën në terren, analizat e gjetjeve, prodhimin e draft-raportit, shfrytëzimin e të gjithë burimeve të informacionit që kërkohet të merret, shkrimin e raportimit dhe finalizimin e raportimit.
- Mënyrën se si vëzhguesit do të zgjidhen dhe si do të përfshihen në procesin e vëzhgimit, duke targetuar grupet specifike (si psh gratë, rininë romët ambjentalistët,biznesin, familjet me të ardhura të pakta apo personat me aftësi të kufizuara etj....
- Vëndin apo vëndet ku do të kryhet vëzhgimi dhe dhe zgjatjen në kohë e procesit të verifikimit të shërbimit të mbetjeve në bashki.
- Instrumentat që do të përdoren për të mbledhur informacion me të dhëna dhe pamje nëpërmjet vëzhgimit dhe fotografikimit direct në terren,
- Mënyrën se si do të mblidhen, rregjistrohen dhe analizohen të dhënat e dala prej vëzhgimit në terren dhe nga faktet e përftuara.
- Kohën se kur do të hartohet draft raporti dhe raportimi përfundimtar.

Ekspertiza kërkon:

- Përfaqse apo cilësi të cilat specifikohen për të gjithë ekipin e verifikuesve,
- Përbërjen dhe strukturën dhe njohuritë e grupit vëzhgues të tilla si shkollimi, njohja e problematikës që po vëzhgohet, eksperincat e mëparshme në këtë fushë apo eksperienca të ngjashme.
- Përzgjedhjen dhe caktimin i drejtuesit të grupit në bazë të disa kritereve të paracaktuara dhe marrdhëniet me anëtarët e tjerë të grupit vëzhgues.
- Përcaktimin për sejcilin pjesëtar të grupit, i detyrave të përbashkëta dhe të veçanta.
- Shpërndarjen e informacionit në të gjithë ekipin mbi mënyrën e punës, planin e aktiviteteve, kohën që kërkohet të kryhet verifikimi,
- Vendosjen e mjeteve komunikuese dhe të bashkëpunimit me njeri tjetrin dhe mënyrën e buxhetimit të aktivitetit.

Kërkesat për raportim të saktë përfshijnë:

- Përbajtjen kryesore që ka lidhje të ngushtë me qëllimin e vëzhgimit së bashku me anekset e mundshme.
- Raportimi në kohën e paracaktuar:
- Saktësinë e të shprehurit në shkrimin e raportimit, bazuar në drejtshkrimin e gjuhës shqipe.
- Madhësinë e gërmave që duhet të përdoret , e njëjtë për të gjithë vëzhguesit.
- Formatin kompjuterik të raportimit të njëjtë për të gjithë vëzhguesit.

- Dorëzimin e raportimit në kohën e përcaktuar në projekt.
- Dorëzimin e raporteve tek personi përgjegjës i njohur më parë si i tillë.
- Numrin e kopjeve në të cilën duhet të dorëzohet raporti.
- Formatin e raportimit në letër dhe në postim elektronik.

2)-Qëllimi i përdorimit të kësaj metodologjie:

- Për të vlerësuar gjëndjen në terren të kryerjes së shërbimit të heqjes, transportimit dhe trajtimit të mbetjeve në vend grumbullim.
- Për të vlerësuar dhe krahasuar raportimin prej vëzhgimit në terren me të dhënat e marra prej bashkisë si edhe me të dhënat e dala nga anketimi i qytetarëve në ndihmë të finalizimit të raportit përfundimtar.
- Për të rritur pjesëmarrjen e grupeve të shoqërisë civile dhe të qytetarëve në qeverisjen vendore në shërbimin e menaxhimit të mbetjeve në bashkinë Kuçovë
- Për të rritur besimin e palëve të përshira në process për përmirësimin e shërbimit të heqjes , transportimit dhe trajtimit të mbetjeve në vend grumbullim.

3)-Metodologjia përfshin fazat kryesore të procesit si më poshtë:

- aktivitete parapërgatitore,
- vëzhgimi në terren,
- analizë dhe sitemim i të dhënave prej vëzhgimit,
- prodhim një draft-raportimi mbi vëzhgimet e kryera,
- shkrim i raportimit përfundimtar.

Drejtori ekzekutiv i QQM si edhe ekspertët për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve (MIM dhe eksperti i Vëzhgimit në Terren (VT) si edhe shoqata partnere GNFZH Kuçovë, do të realizojnë disa takime ku të përcaktojnë detyrat e palëve për këtë pjesë të projektit. Shoqata GNFZH Kuçovë është struktura kryesore që do të bëjë njoftimin për rekrutimin e vëzhguesve. Pas një afati të caktuar kohor të njoftimit,(jo më shumë se dhjetë ditë) do të listohen emrat e personave që do të aplikojnë, për të vazhduar më tej me procesin e përzgjedhjes së personave që do të kryejnë vëzhgimin në terren mbi menaxhimin e mbetjeve në bashkinë Kuçovë. Veprimtaria që do të kryejnë e vëzhguesit nuk është punë që mund të kryhet nga kushdo që aplikon por kërkohen individë me cilësi të veçanta i cili do të kryhet nëpërmjet një selektimi mbi bazë të një formati të caktuar.

QQM do të marrë përsipër të qartësojë procedurat e njoftimit dhe të rekrutimit të personave që do të kryejnë vëzhgimin. Me marrëveshje palët partnere do të dakordësohen se si do realizohet procesi i rekrutimit të vëzhguesve dhe do të ndahen detyrat e përgjegjësitë midis tyre.

QQM nëpërmjet drejtorit të saj, Eksperti i MIM , dhe eksperti i VT si dhe organizatat partnere në Kuçovë do të mundësojnë përzgjedhjen e personave më të përshtatshëm dhe krijimin e 8 grupeve të verifikimit në terren.

Përzgjedhja e individëve do të realizohet duke u mbështetur në njohuritë mbi objektin e punës, cilësitë dhe motivimin përkatës që duhet të kenë vëzhguesit përcaktuar si më poshtë.

4)-Objekti i punës së vëzhguesve:

- vëzhgon veprime të thjeshta, të dukshme të kryerjes së shërbimit të mbetjeve në bashki.
- vëzhgon një ose shumë çështje si shqetësim për komunitetin e bashkisë Kuçovë.
- vëzhgon me fokus interesin dhe mirëqenien e komunitetit.
- vëzhgon veprimtarinë e strukturave që ofrojnë shërbimin për të mos shkaktuar dëm ndaj interesit publik.
- paraqet pamje dhe praktika negative të përshkruara apo të fotografuara.
- mban shënime të kujdesshme në çdo vëzhgim,
- raporton mbi vëzhgimin e kryer

5)-Aftësitë dhe motivimi për të kryer një veprimtari të tillë,

Vëzhguesi duhet të ketë:

- aftësi shumë të mirë komunikuese dhe kohë të mjaftueshme për të kryer punën,
- aftësi për të zgjedhur vëndin për të qëndruar dhe për të marrë me saktësi informacionin,
- durim për të kryer aktivitet me kohë të gjatë dhe të mund të përballojë presionin nga jashtë.
- aftësi të dalë përtej pozicionit politik dhe të qëndrojë me vendosmëri përballë vështirësive.
- aftësi të punojë në grup dhe të bashkëpunojë me individë e struktura të tjera të përfshira në process
- njohuri mbi përmbajtjen e shërbimit të mbetjeve dhe të palëve të të përshira.
- motivim për interes personal për të mirën kolektive (të gjithë taksapagues të shërbimit)
- dëshirë për të shuar fuqinë e prezencës së pjesmarrjes qytetare në shërbimin e menaxhimit të mbetjeve.
- qartësi se veprimtaria e tij parandalon kostot e tepërta.
- vetëdije se aktiviteti i tij promovon barazi për jetë më të mire komunitare.
- besimin se puna e tij promovon dhënien e informacionit si bazë e qytetarisë dhe jetës komunitare

Ndërkohë përzgjedhja do të kryhet sipas disa kërkesave të vendosura në formate si më poshtë:
QËNDRA PËR QEVERISJE TË MIRË

CV e kandidatit për verifikues në terren

1	Emri Mbiemri	
2	Datëlindja	
3	Adresa	
4	Tel (fiks; celular)	
5	Seksi	
6	Niveli arsimor	
7	Statusi social	
8	Eksperiencia në punë	
9	Aftësi personale	

FORMULAR I PËRZGJEDHJES SË VERIFIKUESVE

Elementët e rëndësishëm të përzgjedhjes :

1-Personat që janë të gashëm dhe marrin përsipër për të kryer veprimtari verifikuese mbi mbetjet pavarësisht nga mosha , gjinia, seksi i tyre.

2-Personat që kanë njohuri dhe janë të vetëdijshëm për veprimtarinë që do të kryejnë.

3-Personat që kanë kryer veprimtari të ngjashme si kjo, japin vlerë të shtuar për përzgjedhjen tyre.

Elementi faktorizues	Rëndësia në përqindje %
Eksperinca në këtë fushë	10
Aftësitë komunikuese	10
Motivimi	10
Rekomandimet	10
Kualifikimet e ngjashme	10
Mosha	10
Objektiviteti i personit	10
Këmbëngulja për të realizuar detyrën	10
Aftësia për të nxjerrë produkt të saktë e të plotë	10
Aftësia për raportim të saktë	10

Vëzhguesit e zgjedhur do të trajnohen për mënyrën se si do të përfshihen në procesin e vëzhgimit, duke u ofruar atyre njohuri mbi kontratën e nënshkruar midis kompanisë sipërmarrëse dhe bashkisë Kuçovë .

Trajnimi do të përmbajë gjithashtu njohuri dhe të dhëna mbi:

- vëndin apo vëndet ku do të kryhet vëzhgimi dhe dhe zgjatjen në kohë e procesit të verifikimit të shërbimit të mbetjeve në bashki.
- instrumentat që do të përdoren për të mbledhur informacion me të dhëna dhe pamje nëpërmjet vëzhgimit dhe fotografikimit direct në terren,
- mënyrën se si do të mblidhen, rregjistrohen dhe analizohen të dhënat e dala prej vëzhgimit në terren dhe nga faktet e përftuara.
- kohën se kur do të hartohet draft raporti dhe raportimi përfundimtar.

Pajisja me ekspertizën përkatëse do të fokuset mbi:

- asetet, aktivitetet, pajisjet apo cilësi të cilat specifikohen për të gjithë ekipin e verifikuesve.
- përbërjen dhe strukturën dhe njohuritë që kanë individët pjestarë të grupit vëzhgues të tilla si shkollimi, njohja e problematikës që po vëzhgohet, eksperiencat e mëparshme në këtë fushë apo eksperiencia të ngjashme.
- përzgjedhjen dhe caktimin i drejtuesit të grupit në bazë të disa kritereve të paracaktuara dhe marrdhëniet me anëtarët e tjerë të grupit vëzhgues.
- përcaktimin për secilin pjesëtar të grupit, i detyrave të veçanta.
- shpërndarjen e informacionit në të gjithë ekipin mbi mënyrën e punës, planin e aktiviteteve, kohën që kërkohet të kryhet verifikimi etj...,
- vendosjen e mjeteve komunikuese dhe të bashkëpunimit me njeri tjetrin dhe mënyrën e buxhetimit të aktivitetit.

Kërkesat për raportim të saktë do të fokusohen në:

- përbajtjen kryesore që ka lidhje të ngushtë me qëllimin e vëzhgimit së bashku me anekset e mundshme.
- raportimi në kohën e paracaktuar.
- saktësinë e të shprehurit në shkrimin e raportimit, bazuar në drejtshkrimin e gjuhës shqipe.
- madhësinë e gërmaxeve që duhet të përdoret , e njëjtë për të gjithë vëzhguesit.
- formatin kompjuterik të raportimit të njëjtë për të gjithë vëzhguesit.
- dorëzimin e raportimit në kohën e përcaktuar në project.
- dorëzimin e raporteve tek personi përgjegjës i njohur më parë si i tillë.
- numrin e kopjeve në të cilën duhet të dorëzohet raporti.
- formatin e raportimit në letër dhe në postim elektronik.

Eksperti i MIM dhe eksperti i VT do të ofrojnë 3 formate të posaçme për vlerësimin dhe plotësimin me shkrim të veprimtarisë vëzhguese në terren. Këto formate do të jenë si më poshtë:

1.Vëzhgim i aseteve

Vlerësimi në vend gjëndjes teknike të aseteve që përdoren për shërbimin e menaxhimit të mbetjeve.

Lloji i asetit	Papërdorshëm	Kërkon shumë përmirësime	I ☐ mirë; mund të përmirësohet	Shumë i ☐ mirë	Përshkrime dhe komente të shoqëruara me fotografime
Makinë teknologjike					
Kontenierë					
Transportues të vegjël					
Transportues të mëdhenj					
Transportues të hapur					
Transportues të mbyllur					
Kosha të vegjël në trotuare					

Traktorë					
Vinça					
Mjete e pajisje ndihmëse, mjete pune etj...					

2.Vëzhgim i proceseve

Vëzhgimi i procedurave që përdoren për mbledhjen , transportimin dhe përpunimin në vendgrumbullim të mbetjeve.

Procedurat	Jo e mirë apo/ose e pakët	Kërkon shumë përmirësim	E mirë por apo/ose e pakët . Të përmirësohet	Sh.mirë	Përshkrime dhe Komentetë shoqëruara me Fotografime
Koha reale e nisjes së grumbullimit të mbetjeve.					
Koha e zbrazjes së tyre në landfill.					

Koha e kthimit mbrapsht në vendparkim.					
Sasia e fshirjeve dhe larjeve ditore.					
Pajisja me kod e kamionit dhe kontenierëve.					
Riparimet e kontenierëve me problem.					
Sasia itinerareve dhe e orëve të punës së kamionëve.					
Përputhja në orare e makinave dhe pajisjeve.					

Përpunimi i mbetjeve në vëndin e depozitimit.					
Djegia në ambient të hapur.					
Ndotja mjedisore në tokë apo në ajër.					
Mbulimi me shërbim i territorit					
Zbrazja dhe sistemimi përreth konteniervë					
Pastrimi dhe dizinfektimi rrethqark konteniervë					
Shmangia e humbjeve, derdhjeve apo rrjedhjeve.					
Sasia e mbetjeve të pagrumbulluara në fund të procesit ditor.					
Sasia e mbetjeve për					

kompostim.					
------------	--	--	--	--	--

3.Vëzhgim i punonjësve

_Vëzhgimi i punonjësve në mbledhjen , transportimin dhe përpunimin në vendgrumbullim të mbetjeve.

Procedurat	Jo e mirë apo/ose e pakët	Kërkon shumë përmirësim	E mirë por apo/ose e pakët . Të përmirësohet	Sh.mirë	Përshkrime dhe Komente të shoqëruara me Fotografime
Marrja dhe qëndrimi në punë sipas aftësive të kandidatëve .					
Njohja dhe përdorimi i mjeteve dhe pajisjeve.					
Zbatimi i rregulloreve të përcaktuara.					
Përgjegjësia dhe detyra të ndara.					
Njohja me përshkrimin					

e qartë i punës që duhet të kryhet .					
Njohja dhe zotërimi i proceseve të punës.					
Zbatimi i grafikëve të punës me oraret apo me shërbim të planifikuar.					
Qartësia e punonjësve për proceset e punëve që bëjnë.					
Zbatimi i të drejtave dhe detyrave dhe përgjegjësive ligjore.					
Efektiviteti në kohën e punës,					
Ndarjet e mbetjeve nga punëtorët gjatë shërbimit të grumbullimit të mbetjeve.					
Koha efektive në punë në proceset e punës					

Numri i punonjësve të angazhuar.					
Pagat së bashku me sigurimet					
Veshjet me shenjat dalluese.					
Ngarkesa e kontrollorëve të punës					
Mbajtja e procesverbaleve prej kontrolluesve (supervisorëve)					

Të gjithë formatet e paraqitura më sipër do të ofrohen në mënyrë elektronike dhe kopje t të printuara.

Artur Kurti